Pekiştirmeli Sözcükler

Pekiştirme: Bir kelimenin anlamını güçlendirmektir. Bunun için kullanılan sözcüklere pekiştirme sözcükleri denir. Farklı yollarla pekiştirme yapılır.

1- Sözcüğün ilk hecesine p-r-s-m harfleri getirilerek yapılır. (PıRaSaM)

* mavi → masmavi
* yeşil → yemyeşil
* sarı → sapsarı
* güzel → güpgüzel
* çirkin → çipçirkin
* temiz → tertemiz
* şirin → şipşirin
* tatlı → .....
* sivri → .....
* parlak → .....
* sağlam → sapsağlam
* acı → apacı
* derin → depderin
* doğru → dosdoğru
* dik → dimdik
* düz → dümdüz
* diri → dipdiri
* yeni → .....
* açık → .....
* boş → .....

2- Sözcüğün ilk hecesine p-r-s-m harflerinden sonra a-e harfleri getirilirek yapılır.

* sağlam → sapsağlam → sapasağlam
* düz → düpdüz → düpedüz
* gündüz → güpgündüz → güpegündüz
* çevre → çepçevre → çepeçevre
* yalnız → yapyalnız → yapayalnız

3- Kuralsız farklı sözcükler bir araya getirilerek yapılır.

* abuk sabuk
* eğri büğrü
* paramparça
* sırılsıklam
* açık saçık
* paldır küldür
* darmadağın
* çırılçıplak
* tepetaklak
* karmakarışık

4- İkileme (aynı sözcüğü tekrarlamak) yoluyla pekiştirme yapılır.

* ağır ağır
* yavaş yavaş
* uslu uslu
* temiz temiz
* teker teker
* birer birer
* serin serin
* soğuk soğuk
* gürül gürül
* lıkır lıkır

Ağacın altında serin serin oturduk.
Abur cubur yemeyi bırakın artık.
Ayten bembeyaz pırıl pırıl dişleriyle bana güldü.
Sapsarı saçları dalga dalga uçuyordu.
Köpekler güpegündüz vakitte havlamaya başladılar.
Yağan yağmurda sırılsıklam olduk.
Ben gelinceye kadar uslu uslu oturun.
Sımsıcak havada lıkır lıkır limonata içtik.
Çetin mevdivenlerden paldır küldür yuvarlandı.
Eğri büğrü yoldan dimdik dağlara tırmanıyorduk.
O da mahalleden taşınınca yapayalnız kaldım.
Dünya top gibi yusyuvarlaktır.
Güpgüzel çocuklar ikişer ikişer doğdoğru sıra oldular.
Kılık kıyafetlerini temiz temiz giyin.
Kafam bu sıralar karmakarışık.